VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Oppositio vinossa

Jos **Timo Soinia** (ps.) ei olisi, hallituksen pitäisi hänet keksiä. Koko nykyisen hallituksen ajan poliittinen keskustelu on pyörinyt EU:n ja Suomen eurotukien ympärillä. Hallitus on saanut rauhassa päättää isot kotoiset asiat.

Keskustelun vinous ei ole Soinin vika vaan ansio. Pienempi oppositiopuolue keskusta vain ei ole osannut kahdeksaan vuoteen yhdessäkään asiassa temmata aloitetta, paitsi **Paavo Väyrynen** omassa asiassaan.

Esko Aho haastoi aikoinaan **Harri Holkerin** (kok.) hallituksen talouspolitiikan ja **Anneli Jäätteenmäki Paavo Lipposen** (sd.) ulkopolitiikan. Kansa tykkäsi ja palkitsi.

Esimerkiksi kuntauudistusta keskusta vastustaa, koska se keskittää, mutta entä sitten? Olisi hauska kuulla, miksi kokoomus ja demarit ajavat suurkuntia.

Yleensä kokoomus ajattelee kannattajiensa rahapussia ja sosialidemokraatit virkakoneistonsa vahvistamista. Esimerkiksi vanhustenhoitokiistassa tämä näkyy selvästi. Kuntauudistuksen todellisten tavoitteiden rautalankamallia oppositio ei ole osannut rakentaa edes itselleen saati äänestäjien tietoon.

Pois pahanteosta

Uuden keskustajohtajan **Juha Sipilän** asettama EU-työryhmä on kyllä nerokas keksintö, suorastaan monikärkiohjus.

Ensiksi Sipilä kokosi kaikki epäonnistuneet entiset keskustajohtajat samaan aitaukseen ja antoi heille märehdittävää. Entiset puheenjohtajat Anneli Jäätteenmäki ja **Mari Kiviniemi** sekä kestopuheenjohtajaehdokas **Mauri Pekkarinen** ovat poissa pahanteosta. Heille tekee seuraa raastuvanoikeuden eteisessä päivystävä kansanedustaja **Antti Kaikkonen**.

Toiseksi Sipilä tietää, että suuri suomalainen yleisö kaipaa EU-keskusteluun lisää asiatietoa eikä pelkkiä Soinin vitsejä ja hallituksen itsekehua.. Esimerkiksi Saksassa käydään sellaista eurokeskustelua, että kotimediamme antaa siitä vain kalpean aavistuksen. **Raimo Sailas** sentään tekee meillä parhaansa.

Uskottavuus puntarissa

Porilainen ensimmäisen kauden kansanedustaja **Ari Jalonen** (ps.) on joutunut ihmeelliseen tilanteeseen. Siviilissä hän on palomies, joita kansa tutkimuksen mukaan pitää kaikkein luotettavimpina. Sen sijaan kansanedustajat ovat lähes epäluotettavin ammattikunta.

Jos Timo Soinia (ps.) ei olisi, hallituksen pitäisi hänet keksiä.

Jalonen kuuluu eduskunnan suulaimpaan neljännekseen. Hänkään ei osaa selittää, miksi uskottavuus romahti runsas vuosi sitten yhtenä huhtikuun iltana. Toistaiseksi Jalonen ei ole kuulemma havainnut, miten se käytännössä ilmenee.

Jalosen mukaan pelastusalan ihmisiä tarvittaisiin eduskunnassa enemmän, koska heidän asioitaan tunnetaan huonosti. Viime kaudella kokoomuksen ryhmässä istui Kouvolan **Jari Larikka**. Sitten pitää mennä taaksepäin kolmisenkymmentä vuotta, kun Riihimäen palopäällikkö **Helge Sirén** istui suuressa salissa.

Turvallisuushenkilöistä poliisit ovat osanneet pitää vaaleissa paremmin puolensa, vaikka se ei valtion budjetissa näy.

Entä jos meillä?

Ainakin takavuosina Suomen kirkoissa laulettiin, että ”Oi Herra siunaa Päämies maamme.” Joku kokoomuslainen saattoi kiristellä Kekkosen aikana hampaitaan mutta veisasi vaan.

Nyt Venäjällä muutama tyttö kävi kirkossa riekkumassa ja solvaamassa sekä ortodoksista kirkkoa että maan päämiestä. Heidät on tietysti otettu kiinni ja asetettu edesvastuuseen. Suuressa lännessä, erityisesti syvimmässä Helsingissä heidän kohtalostaan on kehitelty lyömäase.

Suomen presidentti **Sauli Niinistökin** arvelee ilmapiirin Venäjällä kiristyneen nopeasti **Vladimir Putinin** palattua valtaan. Pussy Riotin oikeudenkäyntiin hän ei ota kantaa

Vaan miten kävisi Suomessa, jos valtionkirkossa alttarilla riekuttaisiin sananvapauden nimissä presidenttiä solvaten? Taitaisi tuomiokapitulille tulla kirkkoherralle asiaa.

PEKKA ALAROTU

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 18.8.

Ilmoitus Maaseudun Tulevaisuudessa 16. elokuuta vuonna 1962.

Elokuun alkupuolisko 3–4 astetta normaalia kylmempi

Elokuun alkupuolisko on ollut huomattavasti tavallista kylmempi. Ilmatieteelliseltä keskuslaitokselta saatujen tietojen mukaan oli elok. 1–16. p:ien keskilämpö esim. Helsingissä 14, Turun lentokentällä 13, Lappeenrannan, Tampereen, Vaasan ja Joensuun lentokentillä 12, Kajaanin lentokentällä 11 ja Sodankylässä 10 astetta. Verrattuna normaalioloihin oli Lappeenrannassa ja Joensuussa 4 ja muilla mainituilla paikkakunnilla 3 astetta tavallista kylmempää. Paikoitellen Pohjois-Suomessa on ollut hallaa, mm. 16 p:n aamuna Sodankylässä ja Sallassa. Helsingissä ei vuorokauden ylin lämpötila tämän elokuun aikana vielä ole kohonnut 20:kään asteeseen. Viime vuonna koko elokuun keskilämpö ylitti edellä mainitut arvot.

MARKKU VUORIKARI

jatkoa edelliseltä sivulta

Hyvinkääläinen Jari pitää huolen, etteivät lapset näe häntä koskaan humalassa. Alkoholia hän juo pääasiassa viikonloppuisin. Baarissa suurkulutuksen raja yleensä ylittyy.

Viikonloppuna kaljalle, hinnasta viis

MT kuunteli viikonloppuna ihmisten mietteitä alkoholista. Monella suurkulutuksen raja ylittyy baari-iltoina, mutta viikolla ei tissutella. Nuorten juomista moni hillitsisi kotikasvatuksella.

Aa Wee on omien sanojensa mukaan ”juoppo”. Kroppa kestää urheilutaustan vuoksi.

HYVINKÄÄ, PARIKKALA, TURKU (MT)

Kolme-nelikymppiset **Leena**, **Pasi**, **Jari** ja **Kimmo** istuvat perjantaina kahden aikaan iltapäivällä hyvinkääläisen baarin terassilla. Käsillä on kesän viimeiset lomapäivät.

Leenan lapset ovat isänsä luona, joten äidillä on vapaa viikonloppu. Lasten nähden hän ei esiinny humalassa. Myös Jari kertoo, ettei hänen murrosikäiset lapsensa ole koskaan nähneet isää kännissä. Periaate on vahva koko porukalla.

Seurue pohtii, että nuorten juomista hillitään parhaiten näyttämällä esimerkkiä kotona, keskustelemalla päihteistä ja valvomalla nuorten tekemisiä.

”Olen paljon huolestuneempi nuorten huumeidenkäytöstä”, toteaa Leena. Hän tietää, että Hyvinkäällä liikkuu paljon huumeita ja niitä käytetään alkoholin kanssa.

”Parikymppisiä näkee tuolla aivan sekaisin.”

Leena pelkää, että tilastoissa näkyvä nuorten raitistuminen johtuu lisääntyneestä huumeidenkäytöstä.

Pöydässä kaikki ovat sitä mieltä, että vanhempien on parempi ostaa alaikäisille kaljat itse.

”Jostain ne päihteitä kuitenkin saavat”, joku toteaa.

Yhteisen tuttavan 16-vuotias poika joutui vastikään sairaalaan ostettuaan kadulta pimeän pullon. Trokareita on Hyvinkäällä paljon.

Leena toivoisi, että baareissa oltaisiin tarkempia ikärajojen suhteen. ”Hyvinkäällä portsarit päästävät alaikäisiä sisään.”

Viinat haetaan Virosta

Seurueen mielestä hintojen nosto ei vähennä juomista. Useimmat hakevat siiderit ja lonkerot Virosta, koska ne ovat täällä niin kalliita.

”Sama se, mitä alkoholi maksaa, juon sitä joka tapauksessa”, Kimmo uhoaa.

Pasin mielestä on parempi napauttaa kännit kerran viikossa kuin tissutella pitkin viikkoa. Leena on samaa mieltä. Hän on nähnyt, miten naukkailu johtaa alkoholismiin.

Suurkulutuksen kertaraja, naisilla 5 annosta ja miehillä 7, ylittyy ainakin seurueen miehillä joka kerta baarissa ollessa.

”Sellaista kertaa ei olekaan, että yhdelle oluelle lähteminen jäisi oikeasti yhteen. Aina otetaan toiset ja kolmannet...”, joku toteaa ja muut nauravat nyökytellen.

Porukan miehet meinaavat jatkaa juomista myös seuraavana päivänä. Leena sen sijaan makaa sohvalla ja syö pitsaa.

”Kummasti juomisesta tulee aina morkkis, vaikkei olisi mitään tyhmää tehnytkään. No, hyvä toisaalta. Eipähän ole vaaraa alkoholisoitua.”

Kimmo potee morkkista vain rahanmenosta. Hän hörppää tuopista 4,20 euron hintaista olutta.

Kaikkien mielestä alkoholinkäytöstä tulee ongelma vasta, jos ei suoriudu töistään.

Porukka juo kotona

Pöytään vaappuu kuusikymppinen mies, joka esittäytyy nimellä ”**Aa Wee**”. Paidan rinnuksessa on tupakan polttamia reikiä. Hän luettelee lähialueen baarien tuoppien hinnat kuin apteekin hyllyltä. 3,5 eurolla irtoaa halvin kalja.

”Juominen ei riipu rahasta ikinä”, tokaisee ennenaikaisella eläkkeellä oleva Aa Wee. Hän kertoo ryyppäävänsä lähes päivittäin yli 15 annosta. Juotu on jo 40 vuotta. Siitä asti, kun isoäiti perusti baarin ja Aa Wee pääsi sinne töihin.

Kroppa on kestänyt kuulemma urheilullisen nuoruuden takia. Aa Wee ei itse ole huolissaan juomisestaan, mutta sukulaiset ovat.

”Alle viisikymppisiä kavereita on hautausmaa pullollaan”, hän toteaa ja imaisee tupakkaa.

Seurueeseen liittyy myös **Ani**, joka on ollut ravintola-alalla töissä 80-luvun lopulta saakka.

”Baariammattilaisista puolet on tavalla tai toisella alkoholisoituneita”, hän arvioi.

Baarikulttuuri on muuttunut niin, että ennen tultiin aikaisin ja lähdettiin kotiin aikaisin. Nykyään otetaan kotona pohjat ja lähdetään baariin vasta puoliltaöin. Anin mukaan kalliit hinnat pistävät ihmiset ryyppäämään kotona.

Pelottava ilmiö ovat sekakäyttäjät. Ani ei uskalla enää itse heittää huonosti käyttäytyviä ulos, vaan siihen tarvitaan portsari.

Venäjällä ei välitetä

Vuonna 1999 Pietarista Suomeen muuttanut **Liina Mehiläinen** pitää suomalaisten alkoholinkäyttöä liiallisena.

”Aina sanotaan, että venäläiset juovat paljon vodkaa, mutta hyvin sen suomalaisetkin osaavat.”

Eniten Mehiläinen ihmettelee sitä, että naisetkin juovat, ja nuoret. Niin Suomessa kuin Venäjälläkin.

”Tanssimaan mennessäkin pitää olla kännissä. Maailma on muuttunut paljon.”

Mehiläinen epäilee, että kulutusta voitaisiin vähentää vain myyntiä rajoittamalla. ”Korkea hinta tuskin vaikuttaisi. Ne jotka haluavat juoda, löytävät rahan aina jostain.”

Mehiläinen itse käyttää alkoholia vain lääkkeenä, lusikallisen kerrallaan.

Mehiläisen vieraana Suomessa oleva **Anatoli Petrov** toteaa, että Suomen ja Venäjän ero on huolehtiminen.

”Venäjällä monissa kylissä asuu paljon työttömiä, jotka vain juovat. He eivät edes syö, elävät vodkalla. Kukaan ei välitä heistä.”

Alkoholia vain ruokiin

Nimettömänä pysyttelevä parikkalalainen seitsemänkymppinen pariskunta uskoo, että alkoholiongelman kitkeminen alkaa asennekasvatuksesta, kodista ja koulusta.

”Suomen ilmapiiri on liian alkoholimyönteinen. Alaikäistenkin juominen hyväksytään usein perhejuhlissa”, nainen toteaa.

He eivät kuitenkaan usko, että jyrkät kiellot toisivat tulosta. Ongelmakäyttönä mies pitää sitä, että juo joka päivä kolme annosta tai enemmän. ”Siitä on tullut silloin tapa, ja tavoista on vaikea päästä eroon.”

Hallittuna käyttönä hän pitää sitä, että kotona voi olla useampikin pullo viinaa, mutta niitä ei tarvitse juoda.

Suurkulutuksen rajat kuulostavat heidän mielestään hyvin paljolta. ”Harvan elimistö kestää sellaista pitkään.”

Mies ei ole käyttänyt neljään vuoteen alkoholia. ”Paitsi kokkauksessa”, hän naurahtaa. Erityistä syytä raittiuteen ei ole.

Nainen kertoo, ettei juo alkoholia viikolla. Viikonloppuisin hän välillä nauttii siiderin tai pari tai viiniä.

Lomalla käyttö lisääntyy

”Alkoholi on Suomessa yhteinen tabu. Siitä ei puhuta, vaikka lähes jokaisen lähipiirissä on joku, jolla on ongelmia sen kanssa”, pohtii kolmekymppinen nainen Turusta.

Ongelmakäyttönä hän pitää tilannetta, jossa alkoholin käyttö alkaa aiheuttaa mielipahaa lähipiirille, vaikeuttaa työntekoa ja rapauttaa kuntoa.

Nainen uskoo, että mainonnan rajoittaminen sekä lasten ja nuorten parempi kontrolloiminen auttaisivat alkoholiongelmassa.

”Pitäisi myös pystyä puhumaan siitä, onko oikein, että Suomessa voi olla kunnon kännissä missä vaan: lätkämatsissa, kadulla, perhejuhlissa.”

Nainen on huomannut, että kesälomalla oma alkoholinkäyttö lisääntyy. Suurkulutuksen rajat ainakin kerta-annoksissa mitattuna ylittyvät silloin tällöin.

”Oma suhteeni alkoholiin on mutkaton. En pelkää riippuvuutta. Mitä vanhemmaksi tulen, sitä nautiskelevampi olen juomisen suhteen.”

KATJA KOLJONEN
TERHI TORIKKA

Festareilla uskotaan valistukseen

20-vuotiaat **Miia** ja **Tiina** istuvat nurmikolla juomassa valkoviiniä. Helsinkiläistytöt ovat valmistautumassa Flow-festivaalin ensimmäiseen päivään.

Molemmat ovat samaa mieltä: alkoholi ei ole erityisen suuri ongelma suomalaisille.

”Kyllähän nuoriso joskus juo liikaa, mutta pääsääntöisesti alkoholikäyttäytyminen on hyvää. Alkoholisoituneita ihmisiä tosin on paljon”, Miia sanoo.

”Jos muisti menee, on tullut juotua liikaa. Itselleni ei oikeastaan enää nykyisin käy niin.”

Mutta mikä sitten avuksi alkoholisoituneille ihmisille?

Valistus on tärkeää. Alkoholinkäyttö riippuu vanhemmista ja kavereista paljon.

”Heidän pitää tulla uskoon!” Tiina nauraa.

”Valistus on tärkeää. Kyllä se alkoholinkäyttö vanhemmista ja kavereista riippuu paljon. Asioita ei voi hyssytellä loputtomiin, esimerkiksi Etelä-Euroopassa osataan juoda sivistyneesti viiniä nuoresta alkaen.”

Alkoholi työllistää ensiapupistettä

Perjantai-iltana festivaalin ensiapupisteessä on vielä rauhallista. Ensiapuvastaava **Kristian Niskanen** olettaa töitä kuitenkin riittävän.

”Kahdeksan vuotta olen ollut Ilosaarirockissa ensiaputehtävissä ja kyllä alkoholiin liittyvät asiat työllistävät eniten.”

Hänen havaintojensa mukaan alkoholia juodaan nyt enemmän ja muita päihteitä vastaavasti vähemmän kuin ennen.

Niskanen sanoo, ettei usko kieltolakiin tai vastaavaan rajoittamiseen.

”Valistus pitää aloittaa aiemmin. Tervehenkinen keskustelu on varmaankin paras tapa hillitä ryyppäämistä.”

ANTTI HIRSAHO

MARITA WAENERBERG

Miian ja Tiinan mielestä valistus voisi vähentää nuorten juomista.